

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [it](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

włoski

Swipe to change

Odsetki ustawowe

Włochy

1 Czy „odsetki ustawowe” ustanowiono w państwie członkowskim? Jeżeli tak, w jaki sposób zdefiniowano „odsetki ustawowe” w tym państwie członkowskim?

We Włoszech odsetki ustawowe są naliczane od zobowiązań pieniężnych.

Podstawą prawną jest art. 1282 włoskiego kodeksu cywilnego (Codice Civile), który stanowi, że od wymagalnych wierzytelności o ustalonej wysokości automatycznie nalicza się odsetki, chyba że przepisy prawa lub tytuł prawny stanowią inaczej.

2 Jeżeli tak, proszę podać kwotę/stopę oraz podstawę prawną ich naliczania. Jeżeli ustanowiono różne stopy odsetek ustawowych, w jakich okolicznościach mają one zastosowanie i jakie są przesłanki ich stosowania?

Włoskie Ministerstwo Skarbu co roku ustala wysokość **odsetek ustawowych** w drodze dekretu wydawanego do dnia 15 grudnia każdego roku.

Jeżeli strony ustaliły inną wysokość odsetek, obowiązuje stawka odsetek uzgodniona przez strony. Wysokość odsetek musi jednak zostać uzgodniona na piśmie i nie może przekraczać maksymalnej stawki dopuszczalnej zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu praktykom lichwiarskim (ustawa nr 108 z dnia 7 marca 1996 r.) – w przeciwnym razie uzgodniona stawka odsetek zostanie uznana za lichwiarską i w związku z tym będzie nieważna. W takim przypadku odsetek nie uznaje się za należne (art. 1815 kodeksu cywilnego).

Jeżeli strony osiągnęły porozumienie w sprawie stosowania określonej przez siebie stawki odsetek, ale nie ustaliły jej wysokości, zastosowanie mają odsetki ustawowe.

We włoskim systemie prawnym charakter **odsetek za opóźnienie w płatnościach** częściowo różni się od charakteru odsetek ustawowych. Odsetki za opóźnienie w płatnościach z założenia mają charakter sankcji (wobec dłużnika) i rekompensaty (wobec wierzyciela). Odsetki wynikają z niewykonania przez dłużnika zobowiązania pieniężnego wskutek opóźnienia w realizacji płatności lub braku płatności za usługę w terminie wyznaczonym w obowiązujących przepisach lub w postanowieniach umowy zawartej między stronami. Aby wierzyciel mógł dochodzić od dłużnika zapłaty odsetek za opóźnienie w płatnościach, płatność musi być zaległa. „Zaległość” płatności oznacza, że dłużnik popadł w zwłokę w wykonywaniu swoich zobowiązań. Aby płatność była zaległa, termin jej wymagalności musiał upłynąć, przy czym dłużnik otrzymał wezwanie do zapłaty, tj. pismo, w którym wierzyciel wzywa dłużnika do uregulowania płatności.

Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego wysokość odsetek za opóźnienie w płatnościach odpowiada stawce ustawowej, tj. stawce określonej w obowiązujących przepisach. Jeżeli jednak przed doręczeniem dłużnikowi wezwania do zapłaty należne były odsetki wyższe od stawki ustawowej, wówczas odsetki od zaległych płatności będą równe tej wyższej kwocie (art. 1224 kodeksu cywilnego).

Zgodnie z art. 1284 kodeksu cywilnego Ministerstwo Spraw Gospodarczych i Finansów co roku ustala wysokość odsetek ustawowych. Na mocy dekretu podlegającego ogłoszeniu w dzienniku urzędowym Republiki Włoskiej (Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana) ministerstwo zmienia wysokość odsetek ustawowych w oparciu o średnią roczną stopę dochodu brutto z obligacji skarbowych, których termin wykupu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy, oraz o wskaźnik inflacji odnotowanej w danym roku. Wysokość odsetek ustawowych ustala się najpóźniej w dniu 15 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym stawka ma obowiązywać. Jeżeli nowa stawka odsetek nie zostanie ustalona do dnia 15 grudnia, aktualnie obowiązująca stawka odsetek będzie miała zastosowanie również w roku następnym.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. stawka odsetek ustawowych wynosi 0,1%.

W poniższej tabeli przedstawiono zmiany wysokości odsetek ustawowych na przestrzeni lat – począwszy od 2010 r.:

1%	Od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r.	Dekret ministerialny (DM) z dnia 4 grudnia 2009 r.
1,5%	Od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.	DM z dnia 7 grudnia 2010 r.
2,5%	Od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.	DM z dnia 12 grudnia 2011 r.
1%	Od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.	DM z dnia 12 grudnia 2013 r.
0,5%	Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.	DM z dnia 11 grudnia 2014 r.
0,2%	Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.	DM z dnia 11 grudnia 2015 r.
0,1%	Od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.	DM z dnia 7 grudnia 2016 r.

Odsetki wyższe niż ustawowe muszą zostać uzgodnione w formie pisemnej – w przeciwnym razie zastosowanie mają odsetki ustawowe.

Jeżeli strony nie uzgodniły stawki odsetek, od chwili wniesienia pisma wszczynającego postępowanie wysokość odsetek ustawowych będzie odpowiadała stawce przewidzianej w przepisach szczególnych dotyczących opóźnienia w płatnościach w transakcjach handlowych (zob. poniżej). Zasada ta ma również zastosowanie do pism wszczynających postępowanie polubowne.

Przepisy szczególne dotyczące opóźnienia w płatnościach w transakcjach handlowych

W celu wdrożenia dyrektywy 2000/35/WE w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych włoski ustawodawca przyjął dekret legislacyjny nr 231/2002, z późniejszymi zmianami. W dekrete tym wyraźnie przewidziano wyższą stawkę odsetek za opóźnienie w płatnościach w transakcjach handlowych niż stawka odsetek ustawowych. Zgodnie z dekretem legislacyjnym nr 231/2002 transakcje handlowe oznaczają „wszelkiego rodzaju umowy między przedsiębiorcami lub między przedsiębiorcami i organami publicznymi dotyczące głównie lub w przeważającej mierze dostaw towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem”. Dekret stanowi, że w odniesieniu do transakcji handlowej „każdy, wobec kogo dopuszczono się nieuzasadnionej zwłoki w płatności, jest uprawniony do automatycznego naliczenia odsetek za opóźnienie w płatnościach od dnia upływu terminu na dokonanie płatności bez konieczności wezwania dłużnika do zapłaty”, chyba że dłużnik będzie w stanie wykazać, że do opóźnienia w płatnościach doszło z przyczyn od niego niezależnych.

Zgodnie z przepisami dekretu wysokość odsetek za opóźnienie w płatnościach w transakcjach handlowych ustala się w oparciu o stawkę ustalaną co roku przez Ministerstwo Spraw Gospodarczych i Finansów – najważniejsze informacje dotyczące tej kwestii przedstawiono w poniższej tabeli, przy czym: a) w odniesieniu do pierwszej połowy roku, w którym doszło do opóźnienia w płatnościach, zastosowanie ma stawka obowiązująca w dniu 1 stycznia tego roku; b) w odniesieniu do drugiej połowy roku, w którym doszło do opóźnienia w płatnościach, zastosowanie ma stawka obowiązująca w dniu 1 lipca tego roku.

W poniższej tabeli przedstawiono zmiany wysokości odsetek za opóźnienie w płatnościach na przestrzeni lat – począwszy od 2010 r.:

TABELA WYSOKOŚCI ODSETEK ZA OPÓŹNIENIE W PŁATNOŚCIACH ustalonych zgodnie z przepisami dekretu legislacyjnego nr 231/2002 z uwzględnieniem zmian wprowadzonych dekretem legislacyjnym nr 192/2012					Transakcje zakończone przed 31.12.2012
Od	Do	Stopa procentowa EBC	Wzrost	Ogółem	Stawka ogółem
01.01.2010	30.06.2010	1,00%	7,00%	8,00%	8,00%
01.01.2010	31.12.2010	1,00%	7,00%	8,00%	8,00%
01.01.2011	30.06.2011	1,00%	7,00%	8,00%	8,00%
01.07.2011	31.12.2011	1,25%	7,00%	8,25%	8,25%
01.01.2012	30.06.2012	1,00%	7,00%	8,00%	8,00%
01.07.2012	31.12.2012	1,00%	7,00%	8,00%	8,00%
01.01.2013	30.06.2013	0,75%	8,00%	8,75%	7,75%
01.07.2013	31.12.2013	0,50%	8,00%	8,50%	7,50%
01.01.2014	30.06.2014	0,25%	8,00%	8,25%	7,25%
01.07.2014	31.12.2014	0,15%	8,00%	8,15%	7,15%
01.01.2015	31.12.2015	0,05%	8,00%	8,05%	7,05%
01.01.2016	30.06.2016	0,05%	8,00%	8,05%	7,05%
01.07.2016	31.12.2016	0,00%	8,00%	8,00%	7,00%

3 Czy możliwe jest uzyskanie dodatkowych informacji dotyczących sposobu naliczania odsetek ustawowych w razie takiej potrzeby?

4 Czy istnieje nieodpłatny dostęp online do wyżej wymienionej podstawy prawnej?

Istnieje szereg stron internetowych zapewniających dostęp do bezpłatnego oprogramowania służącego do obliczania wysokości odsetek ustawowych i odsetek za opóźnienie w płatnościach.

Ostatnia aktualizacja: 22/01/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.